

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félévre 6 K, negyedévre 3 K, — f.
Vidéken „ 9 K, „ 4 K, 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Lamprocht-palota, földszint az udvarban.

A törökországi forradalom.

Tárgyalások a nagyhatalmak között.

Osztrák-magyar és olasz csapatok bevonulása Albániába.

Tudvalevő, hogy a nagyhatalmak között már hónapok óta tárgyalások folynak a Balkánon uralkodó állapotok dolgában. Eleinte Anglia tett javaslatokat a rend helyreállítása, főképp pedig a macedóniai bandák megfékezése és a török pénzügyi viszonyok rendezése tárgyában. Később Oroszország dolgozott ki egy ellenjavaslatot, amelyhez azonban Ausztria-Magyarország és Németország nem akartak hozzájárulni. Most legújabbban Franciaország külügyminisztere dolgozik egy közvetítő javaslaton.

Amíg a hatalmak jegyzékváltása folyt, addig az ifju-törökök forradalmat csináltak Albániában. Az egész tartomány nyílt lázadásban van, mely annál veszedelmesebb, minthogy a mozgalmat a katonaság kezdeményezte. A török kormány tehetetlennek mutatkozik a lázadás leverésére és az odaküldött csapatok egyre-másra a láza-

dók pártjára állanak. A gyilkosságok napirenden vannak, úgy, hogy a főbb tisztek és hivatalnokok már az utcán se mernek mutatkozni. Az ifju-törökök az orosz terroristák receptje szerint dolgoznak és egyes vidékeken már a kormányzatot is magukkal ragadták.

A mozgalom bevallott célja az, hogy a szultánt alkotmányos uralomra kényszerítsék, titkos rugója pedig az, hogy a hatalmaknak a török közigazgatásban tervezett reformjait meghehítségessék. Az ifju-törökök ugyanis szemére vetik a szultánnak, hogy Törökországot lassankint egészen kiszolgáltatja a hatalmaknak, akik az ország minden ügyeibe beavatkoznak és most már az adószedést is meg akarják kaparítani. A hadsereg forradalma tehát első sorban az ország függetlenségének megvédésére irányul.

A forradalom napról-napra terjed. Vele szemben a török kormány teljesen tehetetlen, úgy hogy a macedóniai és albániai vilajetekben teljes anarchia uralkodik. Ezeket az állapotokat, melyek első sorban a Balkán-államok békéjét, közvetve pedig az európai békét is veszélyeztetik, a nagyhatalmak természetesen nem nézhetik összetett kézzel. A nagyhatalmak külügyi

kormányai között napok óta élénk jegyzékváltás folyik, amelynek során a fegyveres beavatkozást is mérlegelés tárgyává tették. Arról van szó, hogy ha a török kormány egy bizonyos terminusig a forradalmat nem tudná leverni, vagy ha ez hirtelen nagyobb méreteket öltene, úgy a legközelebb eső és Albániában leginkább érdekelt két nagyhatalom: Ausztria-Magyarország és Olaszország csapatai bevonulnának Albániába, hogy ott a rendet helyreállítsák. Az okkupáció természetesen csak időleges volna. Ennek a lépésnek következményei természetesen kiszámíthatatlanok, minthogy az esetleg a többi Balkán államokban is konflagrációt idézhet elő, ami azután Oroszország fegyveres beavatkozását vonná maga után.

Annyi bizonyos, hogy a törökországi állapotok súlyos gondokat okoznak a nagyhatalmaknak. Másrésztől bizonyos az is, hogy a bécsi külügyi és a hadügyi miniszteriumokban lázas előkészületek folynak egy esetleges fegyveres beavatkozásra. Ez pedig a magyarországi politikai viszonyokra is nagy befolyást gyakorolna, első sorban pedig a létszámemelés kérdését tenné aktuálissá.

NŐI SAPKA UJDONSÁGOK FEKETÉNÉL

A villamos világítás története.

Az elektromos fényt az angol Davy fedezte fel 1810-ben, amennyiben sikerült neki 2000 Volta-elem alkalmazásával a szabad levegőben is mintegy 11 centiméternyi, a légüres térben pedig 18 centiméternyi ivfényt előállítani. Davy eredetileg széndarabokat használt kísérleteihez s az előállított fénynek a Voltaiv nevet adta.

E fénynek egész 1844-ig semmiféle gyakorlati alkalmazása nem volt, amidőn Foucault a széndarab helyett grafitot kezdett alkalmazni s egyúttal primitív, kézzel tolható regulátort talált fel. Az így szerkesztett lámpa első ízben Párisban a Place de la Concorde-ot világította meg. Nagy feltűnést okozott továbbá Pétervár utcáinak villamos ivlámpákkal való kivilágítása, melyet Jacobi végzett 1849-ben.

A most alkalmazott elektromágneses hatáson alapuló regulátort első ízben

1848-ban Franciaországban Foucault, Angliában Staitte és Petrie készítette, mely azóta több rendbeli változáson és javításon ment keresztül. Különös szabályozó készüléket szerkesztett 1846-ban William Edvárd; két egymásfelé hajló, hüvelyekben tolható széndarabot rugókkal olyan testre szorított, mely az ivfény melegtől nem olvadt el s az elektromosságot sem vezette, minek következtében a szénesucok egymástól mindig egyenlő távol maradtak.

Az izzólámpának első feltalálója F. Morleyus volt Cheltenhamban, a ki az 1848-ik évben szabadalmat is kapott rá. 1845-ik évben Kingnek sikerült légüres térbe helyezett széndarabokat fehér izzószálakkal juttatni. Az eddig felemlített iv- és izzólámpákat Volta-féle oszlopok vagy galvan elemek útján fejlesztett árrammal izzították, míg 1873-ban Gramme és Siemens olyan dinamogépet szerkesztettek, mely Jablochkovnak 1876-ban feltalált elektromos gyertyájával kapcsolatban az elektromos világításnak nagyban való bevezetésére és alkal-

mazására vezetett. E váltóárrammal táplált Jablochkov-féle gyertyák két egymástól gipszszel elválasztott szénpálcából álltak, melyek egyenletesen fogytak.

E lámpáknak alkalmazása adott első ízben alkalmat arra, hogy ugyanazon áramkörbe több lámpa kapcsolassék be. E lámpákat első ízben Párisban, a „Magazin du Louvre“ világítására használták. Az utca kivilágítására először 1878-ban alkalmazták őket, ugyancsak Párisban az Avenue de l'Opera-n. Röviddel rá kerültek felszínre a Siemens-féle és Halske-féle differenciál-lámpák.

Az elektromos fénynek az utcák kivilágítására való alkalmazásában az amerikaiaké a főérdem. A megvalósítás módozataiban főleg Boosh és Westron, továbbá Thomson-Hunsten szerettek nagy érdemeket. Budapesten az ivlámpákat nyilvánosan első ízben a Margitszigeten alkalmazták a szegedi vízkárosultak számára rendezett nagy ünnepen. Az ivlámpák előállításához szükséges szénesucok készítésében Francia-

Pongyola remek választékban 5 frt. **Halmágyinál.**

POLITIKAI HIREK.

A királyhelmei mandátum. Sátoraljai helyről jelentik: Meczner Béla országgyűlési képviselőnek főrendiházi taggá történt kinevezése következtében megüresedett királyhelmei mandátumot augusztus 12-én töltik be. Egyedüli jelölt báró Somogyi Miklós, akinek egyhangú megválasztása várható.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Országos gyűjtés. Az ungi Nevetlen község ref. temploma évek előtt leégett. A szegény hitközség országos gyűjtést indított, amelyről most számol el. A diplomára 6196 korona 20 fillér gyűlt össze.

Hírek a püspökválasztásról. A tiszántuli ref. egyházkerület püspöki állására elrendelt szavazás már javában folyik. Eddig már 300-nál több szavazatot adtak le a presbiteriumok; a szavazatoknak majdnem harmadrészét Dicsőfi József debreceni lelkész kapta, a kinek most már a legtöbb kilátása van a végleges győzelemre, mert a pótválasztásba feltétlenül belekerül. A küzdelem Dicsőfi és Baltazar közt fog eldőlni.

Felvétel a debreceni m. kir. állami fémipari szakiskolába. A debreceni m. kir. állami fémipari szakiskola ideiglenesen a Burgondia-utcai iparostanonc-iskola helyiségeiben folyó évi szeptember hónapban nyílik meg. A szakiskola négy éves tanfolyama alatt tanulót elméletileg és gyakorlatilag képzett iparossegédekkel neveli. A gyakorlati kiképzés az intézettel kapcsolatos műhelyekben történik, ahol szakképzett művezetők vezetése mellett tanulja az ifjuság iparának gyakorlati részét. A szakiskola felöleli a fémipar köréből a gép, mű és épületlakatosságot és ehhez képest nyújtja mindazon elméleti és gyakorlati ismereteket, melyekre az ezen iparágak terén működő, művelt és szakképzett iparosoknak szükségük van. Beíratási és tandíj az intézeten nincs. Műhelyi biztosíték fejében azonban tartozik minden tanuló 6 kor. beíratáskor letenni. Az intézet szervezete értelmében a tanulók kétfélék: rendesek és rendkívüliek. Rendes tanuló az lehet, aki valamely közép, vagy polgári

országban Ganduin és Carré, Németországban Siemens szerzett nagy érdemeket.

A villamos világítás történetében az 1880-ik év igen nagy jelentőségű volt. Ez évben találta fel ugyanis Edison a róla nevezett izzólámpát s ez által az elektromos világításnak új tért hódított. Edison izzólámpája eredetileg légüres térbe zárt platinadrót volt, melyet az elektromos áram izzásban tartott. A lámpa rövid időn belül mai alakját kapta s a platinadrót helyébe bambuszszálból készült szénfonal lépett, mely olcsóbb s aránylag könnyebben jut izzásba. E lámpának újabb módosítása Swan és Maximtól ered.

Az áram központosságának eszméje Edisontól származik, aki gyakorlatilag első ízben 1881-ben mutatta be a nagyközönségnek s ezáltal az elektromos világításnak valóban nagy népszerűséget szerzett. De a kutatások, melyek a villamos világítást szebbé és olcsóbbá tenni akarják, nem szűntek meg s ki tudja, hogy egy újabb Siemens vagy Edison mivé fogja fejleszteni a mai világítást.

iskola két osztályát, az alsófoku iparostanonciskola három osztályát vagy az elemi iskola hat osztályát sikerrel végezte, vagy ezeknek megfelelő felvételi vizsgálatot tesz, élete 12. évét már betöltötte, kifejtett, ép testalkatu, amit hiteles orvosi bizonyítvánnyal kell igazolni. Rendkívüli tanuló lehet minden iparossegéd, vagy tanuló, aki csak egyes tantárgyakat kíván hallgatni. Előjegyzés végett minden növendék tartozik bemutatni: 1. születési bizonyítványát, 2. atyja, vagy gyámja beleegyezését tartalmazó nyilatkozatot, melyben kifejezendő az a kötelezettség, hogy fiuk a tanidő teljes tartalmát bevégezi, 3. iskolai képzettségéről szóló szabályszerű bizonyítványát és 4. az újratöltés megtörténtét igazoló bizonyítványt. A felvételre való előjegyzés f. évi augusztus hó 10-éig az iparoktatási kir. főigazgatónál (Budapest, VIII., József körút 2. sz., III. em., 3. ajtó) s augusztus hó 10-től a szakiskola igazgatóságánál (Debrecen, Burgondia-u., iparos tanonciskola) történik.

Hajduböszörmény újra szavaz. A minap megirtuk, hogy a hajduböszörményi ref. egyház püspökválasztó szavazása ellen felebbezni fognak. Mint értesülünk, a felebbezés alaposágát annyira elismerte a többség is, hogy vasárnapra újra összehívták az egyháztanácsot és újra fognak szavazni.

Alapítványi helyek a főiskolában.

Theologusok, jog- és bölcsészethallgatók számára.

Százhárom alapítványi hely.

A debreceni ref. főiskola internátusában theologiai hallgatók, joghallgatók és bölcsészethallgatók számára 103 tápintézeti hely üresedett meg és pedig egészen ingyenes hely 24, évi 60 koronás hely 24, évi 100 koronás hely 40, évi 180 koronás hely 15. Bentlakásért minden esetben külön évi 40 korona fizetendő.

Az évi 180 koronás helyekért bármely főiskolai hallgató folyamodhat. Az ennél kedvezményezettebb helyekre folyamodóknak legalább elégséges előmenetelt és vagyontalanságot kell igazolni.

A joghallgatók és a nem ref. vallású bölcsészethallgatók tandíja félévenként 30 korona; a theologiai hallgatóké és a ref. vallású bölcsészethallgatóké 15 korona. Szegénysorsu és jó előmenetelű hallgatóknak a tandíj részben, különös figyelmet érdemlő esetekben egészben is elengedtetik.

Bölcsészethallgatók csak a classica philologiai és a magyar nyelvi és irodalmi szakcsoportokra vétetnek fel.

A kedvezmények iránti kérvények aug. 20-ig adandók be az egyes facultások dékáni hivatalaiban. Egyenlő minősítés esetén a kérvény beérkezési sorrendje dönt.

Részletes tájékoztatást a dékáni hivatalok adnak.

VÁRMEGYE.

Tisztújítás Hajdunánáson. Ma, szombaton lesz a tisztújítás Hajdunánáson Kovács Gyula alispán elnöklése alatt. A tisztújításon a régi tisztviselőket fogják megvá-

lasztani. Csohány László polgármesternek nincs ellenjelöltje sem, pályázó is csak az alantabb állásokra akadt.

Agyonlőtt rendőrök. A kolozsvári vérengzés.

Ujabb részletek.

Az egész országban mély felháborodást keltett az a véres gyilkosság, amelyet Kolozsvárott, az u. n. Hohstat városrészben egy csapat garázda legény követett el s amelyek két rendőr esett áldozatul.

Kolozsvár ezen városrészében évtizedek óta annyira elvadulva él a nép része, hogy valóságos veszedelemben forog, különösen éjjel, aki ezekre az utcákra téved. A fegyver, kés, dorong egész közönséges eszköz ezeknek az elvadult legényeknek a kezében, amelyet első szóra igénybe vesznek.

Most valóságos sortűz közzé vettek két szegény rendőrt, akiknek egyike azonnal meghalt, a másikat halálra sebeztek.

A vérengzés állítólag abból keletkezett, hogy a hohstatiak egyrészt tilos legeltetésen kapták s ezért a rendőrökre bosszút esküdtek a vad, duhaj természetű legények.

Kedden este felfegyverkezve elindultak az utcákon rendőrt keresni s ahol elvonultak romboltak, pusztítottak.

A lármára és lövöldözésre Péterfy Adám és Varga István rendőrök Pacsirta-utca-ra siettek.

Midőn a rendőrök a Pacsirta-utca-ra bementek, a bosszút lihegő gazemberek sorba állottak és 25-30 fegyverből és revolverből sortűzet adtak a két rendőrré.

A sortűz borzasztó hatással volt. Ugy Péterfy, mint Varga megsebesültek s így a további szembeállásra gondolni sem lehetett.

Ugy véresen, megsebesülve menekülni próbált mind a két rendőr, de Péterfy csak a 34. számú házig érhetett el, mert ott összeesett és meghalt. A halált okozó golyó a ballapockáján ment be és a jobb mellkasán jött ki s így az egész belső részét össze rombolta.

Varga Istvánra egyre hullott a golyózápor, mely elől súlyos sebeivel a 24-es sz. ház udvarán próbált menekülni. Ez sikerült is neki s több kerítést átugorva, a Vécsei-malomhoz jutott, honnan azonnal telefonált a központi rendőrségi inspekciónak szobába.

Mintegy 30-40 rendőr vonult a helyszínére, hol rémes látvány tárult eléjük.

A házak oldala tele volt revolverlövésekkel, az utcán pedig végig piros vérsáv jelezte a rendőrök menekülési útját.

Péterfy Adám már holtan feküdt a 34. sz. házban, Varga István pedig halálsápadtan a Vécsei-malomban feküdt. Homlokából, melyet szintén golyó ért, még folyt a vér.

A rendőrség azonnal megszállotta az egész környéket és hozzáfogtak a tettesek kinyomozásához.

A nyomozás hathatós keresztülvitele végett intézkedtek, hogy a csendőrségtől is segítség jöjjön.

A rendőrök karöltve a csendőrséggel, egész éjjel nyomozza a véres kezű haramiákat.

A legények a véres munkájuk után elmenekültek, úgy, hogy a rendőrök egyetlen embert sem foghattak el.

A rendőrkapitány vagy ötszáz embert hallgatott ki a Pacsirta-utcaiban. A kir. ügyész az egész negyedet elzáratta csendőrökkel és rendőrökkel. A kordonon egész éjszaka senkit sem engedtek se ki, se be. Ez alatt Leitner Márton rendőrbiztos egy rendőr és csendőr kirendeltséggel Pacsirta az utcák legénységét, megjelölve, kit találtak otthon és ki maradt távol hazulról. Az otthon maradt legényeket pedig összefog-

Legjobb a Békési Róza „Gyorsmosó” házi szappana

dosták és kihallgatásuk reggel fél 4-ig folyt a Pacsirta-utcai hídnál. A legények azonban nem akartak vallani.

A rendőrségnek reggelre sikerült a tettesek egy részét kézrekeríteni. Egyenként fogdosták össze és hozták be az elvetemült gazembereket.

Az eddigi vallomások alapján a gyilkosság biztos résztvevői: Albert Mihály, Hadházi Samu, Tárkányi György, Zágoni Mihály, Bányai Mihály, Tárkányi Ferenc Mihály nevű szolgálja, Zágoni József.

Az eddigi vallomások szerint Péterfi Ádámot Zágoni József lötte le. A vezető szereppel Albert Mihályt vádolják, ki leg többet lött a rendőrökre.

Vinczi Györgyöt és Zágoni Jósikát gyanúsítják azzal, hogy ötször Vargára lött.

Kolozsvár város tanácsa rendkívüli tanácsülésben foglalkozott a véres esettel. A tanácsülésen elhatározták, hogy az illetékes hatóságot a legszigorubb nyomozat keresztülvitelére kéri fel. Péterfi Ádám özvegyének elhunyt férje teljes fizetését utalják ki nyugdíjúl, öt árva gyermeke pedig nevelési járulékot kap. Az elhunytnak a város költségén díszes temetést rendeznek, ingyen sírhelyet adnak és ravatalára úgy a város közönsége, mint a rendőrség tisztikara nevében küldöttség fog koszorút helvezni.

Varga István tegnap meghalt.

Oroszországban megölt magyar ember.

Kaposvár, július 24.

(Saját tudósítónktól.) Weisz Arthur kaposvári bérlő évenként külföldi tanulmányutakat tett, hogy a gazdaság ágaiban megnyilatkozó újításokat meghonosítsa. Az idén Oroszországba iedult, mintegy hat hét előtt, a honnan az első időben képes-levelezőlapokat küldött.

Az utolsó város, a honnan róla hír érkezett, Vilna városa volt. Itt az a szerencsétlenség érte, hogy részeg kozákok belékötöttek és agyonverték. Bekövetkezett halála előtt arra kérte a hatóságot, hogy halála esetén közöljék ezt Darnay Béla és fivére kaposvári vaskereskedő céggel.

A vilnai hatóság ennek eleget is tett és német nyelven a következő tartalmu levelet intézte:

Weisz Arthur urat, a ki tanulmányúton volt itt, az éjjel részeg kozákok halálra sebeztek. Legutolsó szavaiban — melyeket eszméleténél mondott — az önk címét adta meg és megkért, hogy közöljem az esetet önökkel. Jantések, rendőrfőnök, Vilna 1808. július 7.

Kétségtelen, hogy a kozákok, miután Weiszt leütötték, ki is fosztották. Városszerte mély részvétet kellett a derék gazda tragikus esete, a ki tudásvágyának lett áldozata.

Egy szélhámosnő letartóztatása.

Elzülött asszony.

Kuruzsló hatalmában.

Veszedelemes szélhámosnőt tartóztatott le tegnap reggel a debreceni rendőrség. B. Józsefné Hamar Máriának hívják, a ki pár hónap-

pal ezelőtt még tisztességesen élt együtt Karcagon törvényes férjével, egy derék, becsületes, de beteg emberrel.

A veszedelemes szélhámosnő letartóztatásáról a következő részletes tudósításunk számol be:

Egy kuruzsló asszony tanácsa.

Egyébként az elzülött asszony bünei férje betegségéből indulnak ki. A télen kötött házasságot és a kölcsönös szeretet meg volt közöttük. A férj rajongásig szerette szép, szemrevaló, szőke feleségét és hogy vágyait teljesítse, tulfeszített erővel dolgozott. Ennek következtében aztán megbetegedett. A karcagi orvosok megállapították, hogy tüdőbeteg és nincsen számára ir. Felesége kétségbeesett és kétségbeesésében elment egyik nagynénjéhez, aki kuruzsló asszony hírében áll, hogy az adjon tanácsot férje megmentésére.

— Jaj, lelkelem Mari — mondta a kuruzsló asszony, miután végig hallgatta Hamar Mária bus, hétségsbeesett panaszát — itt csak egy dolog segíthet. Hetenként kétszer lopnod kell egy ideig s akkor minden bizonynyal felgyógyul az urad.

A bün útján.

Az asszony megfogadta a kuruzsló tanácsát, csak hogy férje életét megmenthesse; még aznap letért a tisztesség útjáról. Beosont Gyöngyi Józsefné karcagi lakos házába és sikerült neki onnan tiz koronát ellopnia. Ez volt az első eset, amelyet a kuruzsló asszony tanácsa szerint folytatnia kellett.

Folytatta is és úgy látszik, hogy igen tetszett neki ez a könnyű pénzszerzés, mert a tanácsához híven naponta követett el hol kisebb, hol nagyobb lopásokat. Ez év március havában már teljesen benne volt a lopás műveletében és arra mert vetemedni, hogy K. Kovács Istvánnától négyszáz koronára kiállított takarékpénztári betétkönyvét is ellopta.

Itt azonban rajtavesztett, illetőleg nem is vesztett rajta, mert úgy intézték el az ügyet, hogy csak vissza kellett adnia a betéti könyvecskét s semmi bántódása nem esett.

Dacára azonban a gyakori és csaknem a tanács szerinti teljes pontossággal üzött lopásoknak, férje állapotában változás nem állott be. Ez okból tehát még nagyobb ambícióval üzte a lopás mesterségét. Végre is nagyon ágett már Karcagon a föld talpa alatt és egy szép napon feltűnés nélkül távozott a virágzó kun városból.

Debrecenben és Mezőlatorcon.

Ekkor Debrecenbe jött és a már ekkorára szenvedélyévé vált lopásait itt is folytatta. Beállott cselédnek valamely jobb házhoz, de mindenütt csak pár napig szolgált. Távozásakor azonban mindig vitt magával valami emléktárgyat vagy tárgyakat.

Egyre-másra tettek gazdasszonyaiellené följelentést a rendőrségen, azonban elesipni nem lehetett. Néhány héttel ezelőtt, hogy Debrecenből menekülhessen, felkeresett egy debreceni cselédhelyező intézetet és helyet kért magának.

A cselédhelyező el is küldte a szép fiatal asszonyt Mezőlatorcra azzal, hogy egy öreg beteges bárónál kell majd szolgálnia. Hamar Mária természetesen kapva kapott az alkalmon és nyomban elutazott Mezőlatorcra. Azonban — mint ő mondja — Mezőlatorcon csalódás érte, mert nem egy öreg beteges báró várta őt, hanem egy fiatal, életerős báró, akitől ő úgy megijedt, hogy ijedtében ellopott a bárótól egy esomé értékes dologt és azokkal megszökött.

A mozdonyvezető szerelmi záloga.

Hamar Mária ekkor utját Sátoraljaúj hely felé vette. Az ottani vasútállomáson ismerkedett meg Juhász József mozdonyvezetővel, aki nőtlen ember és ismerkedésük első félrájában már szerelmet vallott neki,

sőt fogadalmat tett, hogy feleségül is veszi. Hogy pedig szavainak több hitelt szerezzen a szerelmes mozdonyvezető elhívta lakására a szőke nőt, sőt megtakarította vele a szállodai költséget is.

A reggeli ébredés után Hamar Mária azzal állott elő, hogy sürgősen el kell utaznia. Sirva bucsuzott el új szerelmesétől. Mikor az ismét visszatért lakására, akkor vette észre, hogy takarékpénztári betétkönyvecskéje, melyben négyszázkilencven korona betét volt bejegyezve, eltűnt. Gyanuja rögtön szerelmesére esett és az illető takarékpénztárba futott pénze után tudakozódni. Ott tudtára adták, hogy pár nappal azelőtt egy szőke nő fölvette a betét összegét.

Juhász József följelentette a sátoraljaúj helyi rendőrségnek a szőke szerelmesét, aki oly drága szerelmi zálogot vitt magával.

Ismét Debrecenben.

A mozdonyvezető szerelmi zálogával ismét Debrecenbe jött a derék nő. Beállott cselédnek, de folytatta lopásait. Az utóbbi napokban egész sereg megkárosított ember tett ellene följelentést a rendőrségen. A rendőrség folytatta is a nyomozást, de nem sikerült elfognia a veszedelemes szélhámosnőt. Ez pedig érezte, hogy Debrecenben is ég a talaj a lába alatt s vissza akart utazni Karcagra férjéhez, aki epedve várta őt. Nem is kellett Karcagig mennie Hamar Máriának, mert a pöspökladányi vasútállomáson találkozott férjével, aki azt mondta neki, hogy jobb lesz, ha visszatér Debrecenbe, mert Karcagon is mindent tüvé tett érte a rendőrség.

Fel a rendőrségre.

Vissza is jöttek mindketten Debrecenbe. A férj juram pedig volt oly szives és nejét bevitte a rendőrség Szent Anna utcai bünygyi osztályára, ahol udvarisan bemutatta önagságát.

A rendőrség természetesen nyomban letartóztatásba helyezte és az eljárást megindította ellene. A szélhámosnő kihallgatásakor mindent beismeret.

VÁROSHÁZA.

Postafiókok a külterületen. A nagyváradai posta- és táviráigazgatóság a Pallagon és a Csapókerkben postafiókokat állított fel. A pallagi posta már megkezdte működését, a csapókerkinek pedig most keres helyiséget a mezőrendőrség.

Jitkos tárgyalás a város- házán.

... új szervezet ügye.

Szervezés zárt ajtók mögött.

Mióta az ötös bizottság fizetés-rendezési tervezete megjelent, csodálatos idegességet tapasztalunk a városházán. A javaslattal (néhány kiváltságos ember kivételével) elégedetlen mindenki. Mi is kifejeztük nézetünket, a mely általános helyesléssel találkozott.

Annál csodálatosabb, hogy a szervező bizottság tegnap délután tartott ülésén Márton Imre, a debreceni függetlenségi párt elnöke zárt ülést indítványozott és éppen a sajtóban elhangzott bírálatok alapján. Az ülés megnyitása után ugyanis az elnök vetette fel a kérdést, hogy a szervező bizottság ülései nyíltak, vagy zártak legyenek-e? Bizonyára előzetes megállapodás után tette föl e kérdést a főispán, mert a mint föltette, rögtön

KÁVÉ-ÜZLET.

Mindenkor a legfinomabb faj kávék vannak raktáron.

MAYER JENŐ

Telefon 145.

TEA-ÜZLET.

Zamatos, erős orosz és kínai teák.
Kittünö minőségű angol rumok.

viszhangzott rá a felelet. Felállott Márton Imre és kijelentette, hogy a zárt ülés mellett van, mert a sajtó nem használ az ügynek, hanem árt.

Csupán arra a kijelentésre felülünk, hogy a sajtó árt a fizetés-rendezés ügyének és nem használ. A magunk nevében ezt a vádat ke-reken visszautasítjuk. A tisztviselők és általában a városi alkalmazottak fizetésrendezésének mindig hívei vol-tunk és 6 év óta folyton sürgettük és nyilvántartottuk e kérdést és dicsekvés nélkül mondhatjuk, nem csekély részünk van benne, hogy ennyire jutott a dolog.

Igaz, hogy a tervezetet meg-bíráltuk a legkeményebben, de ez-zel használtunk neki. A polgár-mester is azt mondta, hogy ezen a tervezeten csak javítani lehet. Ebből lehet érteni. De hogy teljesítse akkor a sajtó hivatását, ha annak teljesítésében egyenesen megakadá-lyozzák?

Mi értelme is van a sötétben való bujkálásnak, a suttogásban való tárgyalásnak? Hiszen köztiszt-viselőkről van szó és a város köz-vagyonáról; ahhoz pedig köze van mindenkinek! A közélet rettenetes elfajulására vall, amikor a nyilvá-nosság elöl elbujnak a közügyek intézői. Nagyon gyatra lehet az a tervezet, amelyet féltetni kell a nyilvánosságtól.

Szerencsére ez a bujkálás nem a szervező bizottság álláspontja, csak a Márton Imréé, mert hiszen dr. Fejér Ferenc és Komlóssy Ar-tur is nyomban kifejtették véle-ményüket és a zárt ülések ellen foglaltak állást. Hogy mit sütöttek-főztek azután a zárt ajtó mögött, nem tudjuk, nem is vagyunk ki-váncsiak rá; annyi azonban bizo-nyos, hogy a közérdek feltétlenül szenvedni fog e miatt és most már az egész város közönsége méltán kíséri gyanakvással a pótdóban lenyuzandó bőréről való titkos ta-nácskozásokat. Nagyon szomorú, hogy az új szervezési szabályren-delet 6 esztendei tárgyalása után a nagy nyilvánosságot kirekesztették a tárgyalásokból. Nem fog dicse-re-tére válni ez a dolog a független-ségi és 48-as párt elnökének.

SZINHÁZ

Narcis legendája, gyönyörű meséjü és részleteiben még szebb látványosságot mutatták be tegnap este az Uranusban, egy igazán élvezetes, gazdag műsor keretében, teljesen telt házak előtt. A műsor minden egyes száma kivétel nélkül a legpompásabb volt. Állandóan derűs hangulat uralkodott. A komolyabb jellegű képek pedig a legna-gyobb hatást és tetszést gyakorolták a né-zőre. Ez a kittünö műsor kerül ma újból bemutatásra a valószínű, még nagyobb siker-rel, amennyiben „Narcis legendája”, „Róma égése” és „Egy főúr lelkiismeret furdalása” című képek nagy érdeklődés kíséretében.

„Amor birodalmában” című gyönyörű látványos idill (amerikai felvétel.) Vasárnap és hétfőn kerül bemutatásra az Uranusban egy gazdag, új, mulatságos műsor keretében.

Tíz kittünö ujdonság az Uranus mai, műsorában. 1. A kis hegedűművész. (Életkép.) — 2. A soffőr rémes álma. (Látványos.) — 3. Mikor a szakácsnő mérges. (Bohózat.) — 4. Egy Karnevál-éj Velenőben. — 5. Szepi cilindere. (Bohózat.) — 6. Egy főúr lelkiismeretfurdalása. (Mehatódra.) — 7. Színházi botrány. (Bohó-zat.) — 8. Műsoron kívül: Róma égése. Neró császár idejéből, 7 részletben, Sien-kievicz H. orosz író „Quo Vadis?” vilá-gírú regénye után. — 9. Narcis legen-dája. Természeti felvétel. (Gyönyörű látvá-nyosság.) — 10. A dühös bárány. (Bohózat.) Műsorváltozás fenntartva. Helyárok, mint rendszeren. Előadások kezdete pont nyolc és kilenc órákor. Holnap, vasárnap és holnapután, hétfőn kerül bemutatásra Amor birodalmában. Gyönyörű Idyl és látvá-nyosság. E kép mindenki tetszését megnyeri. Továbbá: Hajza az olcsó árúért, vagy egy modern végeladás. (Kittünö amerikai bohózat.) Előadásulterben A vivómester arája. 480 méter hosszú, gyönyörűen színezett kép, a lovagkorból.

Véres harc a hentes-üzletben.

Kőmives és hentes legény.

A Bocskai-tér 8. szám alatt levő özv. Némethi Mihályné-féle hentesüzletben tegnap délelőtt egy órákor véres verekedés volt. A verekedés hőse Szabó Elemér a hentes-üzlet segédje, áldozata pedig egy kőmives-ségéd Nemes József Bercesényi-utca 63. sz. alatti lakos.

A véres verekedés okául nemes József viselkedése szolgált. Nemes József egyik Bocskai-téri korcsmában ivott.

Onnan bement özv. Némethi Mihályné hentesüzletébe, ahol perlekedni kezdett. Azonban a hentesüzletben emberére talált Szabó Elemér hentes legény személyében, Szabó miután szép szavakkal nem volt ké-pes Nemes viselkedésének véget vetni, összeszidta azt, mire heves szóváltás kelet-kezett közöttük. Majd pedig a veszekedés verekedéssé fajult, miközben Szabó Elemér felkapta a bárdot és a tompavégével úgy főbe sújtotta a legényt, hogy az menten vértől borítva eszméletlenül terült el a földön.

Néhány perc múlva azonban magához tért és bevitték a rendőrség bünygyi osztá-lyára, ahol Nemes József panaszt tett a hentes legény ellen. Aztán pedig a mentők beszállították a kórházba.

Allapota súlyos. A rendőrség az eljárást megindította Szabó Elemér ellen.

UJDONSÁGOK

* Herczeg János ünneplése. Az ország minden részéből jöttek a debreceni szünidei tanfolyamra olyan tanítók, a kik ipariskolákban tanítanak. A tanfolyam-hallgató tanítók megható ünneplésben része-sítették a legidősebb debreceni tanítót, a város közbecsült Herczeg János bácsiját, a ki 46 éve tanítja a gyermek-sereget. Az or-szág minden részéből való tanítók lakomát rendeztek tegnap délelőtt a Dréher-sörca-snok külön termében Herczeg János tiszte-lelére. A teher asztal felett az első felkó-... (Nyugvára)

tanító mondotta nagy tetszés mellett Her-czeg János, a népnevelés és hazafiság ósz bajnokára. Herczeg János meghatottan mon-dott köszönetet fiatal kartársai ünnepléséért és rámutatott hosszú pályájára, a melyen a legszebb sikert érte el: odaadó munkássá-gának elismerését. A beszédet lelkes éljen-zéssel fogadták és Fekete Sándor (Hajdu-böszörmény) tanító a fiatal kartársak nevé-ben köszöntötte az ünneplést, a kinek munkás életét követendő példának tekintik.

* Kinevezés. Onusz Kálmán m. kir. pénzügyi gyakornokot a pénzügyminiszter felmérési novendékké nevezte ki. Megüre-sedet állására pályázhatnak érettségít tett ifjak.

* Elhunyt tisztviselő. A legmélyebb fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk felejt-hetetlen jó férjem, gondos nevelő jó atyám, hű testvér, nagybácsi, sógor és áldott em-léki jó rokon, néhai Pénzes Ferenc m. kir. dohánygyári altisztnek f. hó 24-én, reggeli 7 órákor, életének 54-ik, boldog házasságá-nak 18-ik évében, hosszas szenvedés után történt csendes elhunytát. Kedves halottunk földi részei f. hó 25-én, d. u. 5 órákor fog-nak a ref. egyház szertartása szerint, Pacsirta-utca 64-ik számú háztól, a Kis-templomban tartandó rövid ima után, a Várud-utcai temetőbe örök nyugalomra he-lyeztetni. Mely végtisztességtételre roko-nainkat, ösmerőseinket, az elhunytak kar-társait és a n. é. közönséget szomorodott szívvel meghívjuk. Debrecen, 1908. július hó 24-én. Áldás és béke poraira! Bánatos neje: özv. Pénzes Ferencné szül. Porhammer Eszter. Nevelt fia: Szilágyi Gábor. Test-vérei: Pénzes Sándor nejevei Ölyüs Rózával és gyermekeik; Pénzes Boriska férjével Varga Ferencel és gyermekeik. Számos közeli és távoli rokon nevében is. A teme-tést Dankó M. utóda Dankó Béla tem. int. rendezi.

* Eltűnt kis leány. Mucsi (Szabó) Katica kilenc éves leány, nevelő anyjának Szabó Sándorné-nak Eötvös-utca 37. szám alatti la-kásáról eltűnt. A rendőrség keresi az eltűnt kis leányt.

* Az Iparos Tanonc-Otthon ünne-pélye elmarad. Az Iparos Tanonc-Otthon ma — szombaton — esti ünnepélye a közbe-jött akadályok miatt elmarad és augusztus hóban fog ugyanazzal a műsorral megtar-tatni, amiről a közönséget értesíteni fogjuk. A kik jegyeiket nem akarják megtartani, kérjük, azoknak beszoigaltatása mellett a befizetett összeget az iparos tanonciskola helyiségében a nap bármely szakában méltóztassanak átvenni. A rendezőség.

* A vasárnapi munkaszünet reformja. A vasárnapi munka-szünet mai rendezetlen állapota sok kifakadásra adott okot, nem-csak a kereskedők és az iparosok, hanem az alkalmazottak között is. Sok száz kérvény és felirat fekszik a kereskedelemügyi miniszterium-ban és az országgyűlés irattárában, melyek mind a vasárnapi munka-szünet reformját, illetve rendezését sürgetik. A sok kérésnek — úgy látszik — végre-valahára lett is eredménye, mert — mint értesü-lünk — a kereskedelemügyi mi-niszteriumban már elkészült a vasárnapi munkaszünetről szóló törvényjavaslat. A javaslat lényege az, hogy az üzletek a fővárosban

FÜSZERÜZLET

Vásárlás könyvre vagy készpénzen.
Minden csomag hához lesz szállítva.

egész nap zárva maradnak, kivéve az élelmiszereket árusító boltokat, melyeknek zárójára délelőtt 10 óra lett. A vidéken az összes üzleteket déli 12 órakor kell majd zárni, míg a határszélétől tíz kilométernyire fekvő városok délután öt óráig tarthatják nyitva üzleteiket. A törvényjavaslat megbeszélésére a kereskedelemügyi miniszter ankétet akar összehívni, melyet még augusztus folyamán szeretne megtartani, úgy, hogy a javaslatot az őszi ülésszak elején lehessen előterjeszteni.

* **Rendőri hírek.** Kiss Bálintné Berektócsa 5. szám alatti lakos lakásából egy ismeretlen tíz-tizenkét évesnek látszó fiú egy kézi táskát, melyben 2 korona készpénz volt ellopott. — Özv. Tamár Ferencné Eötvös-utca 70. szám alatt lakostól Orosz Mihály egy zsák cipőt ellopott. A rendőrség a panaszokban az eljárást megindította.

* **Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be az állami anyakönyvi hivatalnál: Bakos Margit ref. 23 hónapos, Burai János ref. 6 hónapos, Gorzsás István ref. 84 éves, Nagy István ref. 76 éves, Kozmucza Dániel g. kath. 1 hónapos, Péntes Ferenc ref. 53 éves.

* **A Szt. László dalegylet ünnepe.** A Szt. László dalegylet az alkalomból, hogy szeretetben és köztisztelőben álló elnöke, *Motiesiozky* Hugó máv. titkár, osztályfőnök, u. m. vár. biz. tag körükből eltávozik, aug. 2-án, vasárnap d. u. a Boeszkai ligetben hangversenyyel összekötött kirándulást rendez. A műsor számai a legnagyobb gonddal és izléssel lesznek összeválogatva. A dalegyleten kívül színházuk itthon lévő tagjai fogják kedves szórakozást nyújtani a nagy közönségnek. A felszolgálásnál 12 szép urleány fog foglalkozni, kiknek névsorát itt közöljük: Juhász Ilonka, Nagy Irénke és Mariska, Mihályi Rózsika, Sántha Eszti, Veszely Iluci, Skornyak Juliska, Skornyak Ezsike és Irma, Szappanos Margit, Szemere Gizi, Szunyogh Mariska. Augusztus 4-én este pedig bucsulakomára jönnek össze a dalegylet tagjai és tisztikara az Arany-Bika disztermében. Miután sokan óhajtanak, sőt szándékoznak ezen banketen részt venni, ezért a rendezőség számos aláírási ívet bocsájtott ki. Jegyek Mihalovits Jenő gyógyszerész és Pintér Gusztáv (óras) uraknál kaphatók.

* **Nősülési engedélyek.** A m. kir. honvédelmi miniszterium házassági engedélyt adott Multer Lajos 22 éves cipész segédnek és Ménes Sándor 21 éves sodronykészítő segédnek. A házassági engedélyeket mindkettő részére a Nagy Lajos Csapó-u. 13. sz. alatt levő Okmánykészítő vállalata eszközölte ki.

* **Adományok a homokkerti ref. olv. egyesület részére.** A homokkerti olvasó egyesület részére a folyó évben a következő adományok történtek 1. Könyveket adtak: Aczél Géza vár. főmérnök 4 évfolyam Debr. Prot. lapot és 4 drb. könyvet, Sesztina Jenő 1 darabot, Bernát Kálmánné 1 kötetet, Szilágyi József 1 darabot, Sipos Béla szerkesztő 8 füzött könyvet, Frank József 2 könyvet, Csáthy Ferenc könyvkereskedő 1 diszkótésű könyvet, dr. Kardos Samu ügyvéd Veselényi élettrajzát 2 kötetben, régi oklevelek tárá 6 füzetben, ezenkívül 7 füzött könyvet. Az egyesület részére minden héten 5—6 heti lapot adományoz. Más egyéb adományok: Bernát Kálmán és Fehér István az olv. egyesület gyűléstermébe egy díszes kiviteli pódiumot készíttettek, Patay József 1 vas-zászló tartályt

MAYER JENŐ

Telefon 145.

Romocsa Mihály bőrből készült zászlótartót adományozott. Az itten felszolgált adományokat, mint a kultúra és népműveltség terjesztésére szolgáló dolgokat és eszközöket a megnevezett ajándékozóknak az egyesület nevében hálásan megköszönöm. Kövér Gyula a homokkerti ref. olv. egyesület könyvtárnoka.

* **Drágul a szén.** Még csak a nyár elején vagyunk s a hatalmas szénbányák már most gondoskodnak róla, hogy őszre és télire drágább legyen a szén ára. A felszülizsiai szénbányák ugyanis elhatározták, hogy szeptember 1-től felemelik a szén árát és pedig a szén minőségéhez képest mázsáukint hat-nyolc fillérrel.

* **Kötött térfi harisnya** 20 krajcár, angol zefir turista-ing 1,50 kor. a Rózsa-féle volt Nyakkendő-király helyiségében, a főposta mellett: Stern F. áruhaza.

* **Virág és tájkép festő minta,** több ezer mintában, igen olcsó árban, esetleg kölcsön is kapható. Legjobb aranytöltő-tollak, valódi angol s solingeni zsebkések nagy választékban Thaisz Arthur papir-nagykereskedésében, a Bika-szálloda mellett.

TÁVIRATOK**Az elnök leányának esküvője.**

Páris, július 24. Jó lehet, Fallières elnök leányának esküvőjét Launes főtitkárral egy a családban előfordult haláleset miatt a legbizalmasabb körben tartják, mégis a kormány összes tagjai elhatározták, hogy részt vesznek az esküvőn. Clémenceau ez okból karlsbadi utazását augusztus 5-éről 11-ére halasztotta.

Törökország alkotmánya.

Konstantinápoly, július 24. A szultán ma alkotmányt adott népeinek. Az 1876-ban kiadott, de nyomban visszaszívott alkotmány újra életbe lépett. A szultán irádóját kihirdették ma Szalonikiban is. A török főváros zászlódiszt öltött ez alkalomból.

Elbocsájtott mozdonyvezető.

Ruttká, július 24. Blaskó János volt máv. mozdonyvezető, aki 13 évi szolgálat után iszákosság miatt elbocsájtottak, vakmerő merényletet követett el a fűtőházban, ahol 2 mozdonyt leszerelt. Letartóztatták.

Fedák Sára színháza.

Budapest, július 24. Fedák Sára, a Népszínház volt primadonnája, Berlinben színházat épít, amelynek ő lesz az igazgatója.

Megmérgezte a fiát.

Székudvar, július 24. Unk István 25 éves legény az özvegy édesanyja szerencsés kávéval mérgezte. A fiú meghalt, anyát letartóztatták. Az anya azért ölte meg fiát, mert a vagyon miatt folytonos háborúság volt köztük.

Véderőrevízió.

Budapest, július 24. A bécsi lapok legtekintélyesebb organumai megerősítik a hírt, hogy a hadügyi kormány elkészült a véderőtörvény revíziójával és azt megküldötte az osztrák és magyar honvédelmi kormányoknak. Georgi osztrák Landwehr-miniszter kijelentette, hogy a revízió tárgyalására hamarosan nem kerül a sor, mert akkor az összes magyar nem-

CSEMEGE-ÜZLET.

Minden idénynek csemege árdi állan-
dóan frissen kaphatók.

zeti követelések aktuálisok lesznek. A magyar kormány a minimumra szállította követeléseit és inkább a kérdés elodázására, mint megoldására törekszik, hogy a parlament életét 1911-ig meghosszabbítsa és együtt tartsa. Bár e bécsi hír tendenciája kétségtelen, nagyon valószínű, hogy megfelel a valóságnak.

Kirabolt személyvonat.

Bécs, július 24. A bukovinai Lindwitz állomásnál a személyvonatot ismeretlen rablóbanda kisiklatta és az utasokat kirabolta. A rablóknak nyoma veszett.

Magyar világ bajnok.

London, július 24. Az olimpiai versenyeken a birkózás világ bajnoka magyar ember lett: Weisz Richárd.

A letartóztatott zugbankárok.**Veszedelemes szélhámosok****Hogy működtek.**

— Távirati tudósítás. —

A budapesti államrendőrség tegnapelőtt este, mint táviratban már jelentettük, letartóztatta Neumann Miksát, a börtönléti legveszedelmesebbikét és tettestársait: Basch Lajos, Kálmán Antal és Herceld Ignác ügyvéteket, akiknek nagy részük volt a hírhedt Neumann M. és társa cégnél megfordult ügyek elintézésében. Ezzel a bankárügy egyik része a rendőri nyomozásban elintézésre nyert, mert tudni kell, hogy a Neumann M. és társa cég dolgai semmiféle összefüggésben nincsenek a hasonló természetű ügyekkel.

A rendőrségen még a délelőtti folyamán rendezik nyomozásra vonatkozó aktákat s azután a letartóztatott főnököket és ügynököket átkísérik az ügyészség fogházába. Neumannék csak azt várják, hogy az iratok a vizsgálóbíróhoz jussanak, mert biztosra veszik, hogy a vizsgálóbíró szabadlábra helyezi őket. Éppen ezért megnyugodtak a letartóztatást elrendelő határozatban.

Neumann Miksa különben már az elmúlt szombaton közel állott a letartóztatáshoz. Mikor Egry kapitány szombaton félbeszakította a kihallgatást és hazaküldte, Neumann rossz magyarsággal — mert magyarul mindezt nem tanult meg — közölte a kapitánnyal, hogy elutazik.

— Elutazik? Hova? — kérdezte meglepetten a kapitány.

— Gleichenbergbe, a családomhoz.

A kapitány erre elrendelte, hogy Neumann Miksát vegyék a detektívzobán őrizet alá. Neumann nagyon megijedt és kijelentette, hogy csak abban az esetben utazott volna el, ha a kapitány megengedi, de nem tud jól magyarul és rosszul fejezte ki magát. Együttal a további kihallgatásokra tolmácsot kért. Ki is rendelték melléje dr. Gráber Károly hites tolmácsot. A letartóztatásra mind a négyen el voltak készülve, éppen ezért a védőügyvédek: dr. Nagel Ferenc, dr. Dési Géza, dr. Vaisz Sándor és dr. Frankel Sándor a kihallgatásokon állandóan jelen voltak.

Az éjjelt valamennyien nyugtalanul töltötték a zárakban. Vacsorát hozattak, de Basch Lajos nem evett. Kálmán egész éjjel fejfájásról panaszkodott és reggelre megnyugodtak. Közömbösen várják a fejleményeket. Délelőtt mind a négyet lefoto-

grafáltak s ujjlenyomatokat vettek föl róluk. Azután megmotozták őket. Valamennyinél aranyórát és aranyláncot találtak. Neumannnál 35 korona 22 fillér, Baschnál 10 korona 87 fillér, Kálmánnál 42 korona 36 fillér és Hercfeldnél 72 korona 36 fillér készpénz volt.

A följelentők száma még mindig szaporodik. Dr. Káldor Gyula ma újabb két följelentést tett a zugbankárok ellen; az egyiket 30,000, a másikat 15,000 márka összegről. A károsultak ezuttal is mind külföldiek.

A börzeshiánák abban bíztak a nyomozás alatt, hogy a tőzsdettkárok és nagybankárok, a kiket tanuként hallgattak ki, nem mondhatják azt, hogy a tőzsdén lehet mesterségesen irányítani az értékeket, mert ennek a beismerése egyet jelentene a tőzsde hitelének teljes leszállításával.

Hogy milyen eljárást követtek a zugbankárok, a vizsgálat pontosan megállapította. Ime egy példa:

A brassói celluloid-papírokat a Hermes kezeli, a melyet meglátogatott egyik „bankár” és celluloid-részvényeket akart venni. Ha valamit keresnek, annak az ára természetesen felszökik. A bankár megbízottja ezután vett 50 darab részvényt, a melyeknek az ára már 4 koronával magasabb volt. Másnap nagynehezen kapott még 80 darabot, de ezeknek az ára újabb 4 koronával emelkedett. Harmadnap folytatták a manóvert. Vettek még 50 darab részvényt, a melyek most már 8 koronával drágábbak voltak. Három nap alatt tehát 16 koronával emelkedett a papír értéke.

Az ilyen rohamosan emelkedő érték-papírt könnyű eladni. El is adtak külföldön vagy ezer darabot. Azután, természetesen, a papír a kutyának sem kellett s az értéke rohamosan esett. A bankárok csak ezt várták. A vásárolt 180 darabból ötvenet kidobtak a piacra, de nem kellett senkinek. Kinálták olcsóbban, de így sem kellett. Elérték azonban azt, hogy a tőzsdei árfolyamba belekerült a 30—35, sőt több koronás esés, az ügyfelek pedig fizethették az óriási differenciákat. Elvégre mindenki úgy vesz és úgy ad el, ahogy tud és akar. A tőzsde nem irányítja az árfolyamot. Hogy ők előre tudták, hogy melyik papírosnak kell ilyen módon esni, az természetes. Kockáztattak néhány száz koronát, hogy ugyanannyi ezret nyerjenek, mert ledezett nélkül dolgoztak és ha történetesen az adott érték-papírok ára az esés arányában emelkedett volna, a megbízóknak egy fillért sem fizethettek volna. Ez pedig büntendő cselekmény.

A tőzsdén mozgalom indult, hogy a budapesti tőzsdét annyira kompromittáló társaságot kizárják. Mint értesülünk, ez a kizárás a legrovidebb idő alatt be fog következni. Az összes ez ügyben érdekeltet ügynökeikkel együtt kitiltják a tőzsdéről.

A kivégzés után.

A polgármester leánya.

Emlék az anyának.

Freiburgból sürgönyzik: A kivégzett Grete Bayer holttestét díszes koporsóba zárva, még tegnap este szállították a vasúthoz, hogy Drezdába vigyék. A koporsót két városi tisztviselő és a védőügyvéd kísérték az állomáshoz, ahol a kis szász városkának apraja-nagyja összegyűlt.

A levágott fejet a berlini Passage panoptikum tulajdonosa lemásoltatta gipszbe. Brand Lotárnak, a hóhérnak, aki a kivégzett leány hajából néhány szálát emlékeknek őriz, a panoptikum tulajdonosa ezer márkát kínált. De

Brand nem fogadta el az ajánlatot és azt mondta, hogy a haját a kivégzett leány édesanyjának küldi meg, mihelyt az a fogságból kiszabadult.

A kivégzett leány egyházi temetése elé nem emeltek akadályt, minthogy a leány kivégzés előtt teljes bűnbánatot tanusított és Istenhez való fohászodással hajtotta fejét a bárd alá.

A gyilkos vőlegény.

(Saját tudósítónktól.) Néhány nap előtt rémes gyilkosság történt Newyork mellett, a Hudson-folyónál. Egy osztrák asszonyt, aki leányával annak vőlegénye, Eberhardt Ágoston látogatására Amerikába ment, meggyilkolták. A leány csak futással mentette meg életét.

A rendőrség azonban a vőlegényt gyanúsította a gyilkossággal s a gyanút az a körülmény is táplálta, hogy ez nyomtalanul eltűnt. Tegnap azután egy temetőben, amely a tett elkövetésétől tíz mérföldnyire van, letartóztatták Eberhardtot. A vállán löseb volt, egy krajcár sem volt a zsebében s az éhségtől majdnem összeesett.

Három órai kihallgatás után megvallotta, hogy ő ölte meg az asszonyt. De a gyilkosságból semmi haszna nem volt, mert cinkostársai elvették tőle a zsákmányt és őt is majdnem megölték.

HIREK.

A megölt mérnök.

(Saját tudósítónktól.) Montefaloban, Terni közelében egy élelmiszer-kereskedőt annak a gyanúja alatt, hogy ő volt Árv mérnök december 21-én az anconai gyorsvonatban elkövetett meggyilkolásának az értelmi szerzője, letartóztatták. A napokban a kereskedő sógora dühösen így szólt az üzletben hozzá:

Vigyázz, nem vagyok védtelen, az az ur, akit a vasúton meggyilkoltatok...

Ebben a pillanatban egy csendőr lépett be a boltba és azt kérdezte a szőlőtől, hogy kire célzott. Ez azt felelte, hogy a kereskedőt értette. A csendőr mindkettőt letartóztatta és a kereskedő feleségét is magával vitte a rendőrségre.

A rendőrségen az asszony habozás nélkül bevallotta, hogy férje egy szörnyű pillanatban elmondta neki, hogy három társával számos lopást követett el és december 21-én egy utast kiraboltak és agyonszúrták. Az élelmiszer-kereskedő tagadott, de a kihallgatás során ellentmondásba keveredett. A rendőrség azt hiszi, hogy ő az egyik tettes.

Báró Gromon Dezső állapota. Báró Gromon Dezső állapotáról a kezelő-orvos a következő jelentést adta ki:

A beteg az éjjelt nyugodtan töltötte, nagyobb részét átaludta, a tüdővályadék kisebbedett, az erőbeli állapot javulófélben van. Közérzés jó. Hőmérsék 36.3. Érverés 80. Légzés 26.

Reggel a beteg teát ivott, majd pedig a nála virrasztó dr. Pásztély ügyvédől azt kérdezte:

— Mióta vagyok beteg?

A feleletet már nem hallotta, mert

eszméletét veszítette. Ma reggel személyesen érdeklődtek a beteg hogyléte iránt: gróf Apponyi Lajos, Josipovich Géza, Ürküb-Gyllenband, Ziegler altábornagy, Klobucsár lovassági tábornok, gróf Weickenburg, báró Nyáry Jenő, báró Bornemisza Pál, gróf Jankovich István, báró Harkányi János, báró Bornemisza Elemér, Piukovits József és Weisz Manfréd. Táviratilag érdeklődött gróf Széchenyi Emil és Cseh Ervin.

Aru- és értéktőzsde.

Július 24.

Budapesti gabonatőzsde.

Azonnal való szállításra, szilárdan tartott árak mellett elkelt (50 kilogrammonként) 30,000 mm. buza.

A határidő-üzlet.

Tartott irányzattal nyílt meg a határidő-üzlet. Az üzlet folyamán azonban realizálásokra a gabonanevek árai elgyengültek. Később a spekuláció visszavásárlásai következtében ismét megszilárdultak. A forgalom mérsékelte volt.

Az árak 50 kilogrammonként:

	Kezdete	Változás
Buza május	—	—
Buza október	1184	1129—1135
Rozs máj.	—	—
Rozs októberre	947	955—956
Zab októberre	824	819—825
Tengeri július	—	—
Teng. aug.	750	751—750
Tengeri május 1909	723	721—724

Budapesti értéktőzsde.

A mai előtőzsdén, ösztönzés híján tartózkodó volt a spekuláció. Az értékek árfolyamai nyugodt hangulat mellett tartott irányzattal zárultak. A forgalom szűk keretben mozgott.

Nagy Lajos irodájából Csapó-u. 13.

Eladó szőlő az Ujkertben terméssel együtt.

Bejárat a Simonyi uton az első kapun, a kaputól jobbra a második épület tulajdonosa Veress István és neje. 965 négyszögöl termő szőlő, gyümölcsös. Van rajta cserepes épület, 1 szoba, konyha, külön kamara és jóvízű szivattyús kut. Ara terméssel együtt 3200 forint. 1757

Nagy Lajos irodájából

Csapó utca 13.

Eladó 1200 négyszögöl termő szőlő és gyümölcsös a sámsoni kertben az első járáson, igen gondozott és jó karban levő termő szőlő, a Veress István és neje tulajdonosa. Ara mindössze 1100 frt. 1759

Nagy Lajos,

irodájából Csapó utca 13. szám.

Eladó Hajdubágyon a vasuti állomás mellett órási darab

szőlő,

hallatlan olcsó árért. — Kellemes vasuti közlekedés, vasuti díj Bago-sig 20 kr.

Ezen mesés fekvésű szőlő területe 3 ezer négyszögöl és ára mindössze 2500 frt. Közvetlen a vasuti állomás mellett levő Ujkertben, a kert kapun bemenve balról a második épület, tulajdonosa Veress István és neje. Van rajta magaslatra épített lakás, egy szoba, konyha, veranda és borház, jó vizű kut. A legnemesebb fajú termő szőlők, külön-külön táblákban. Aki ezen szőlőt megveheti, az igazán örökké áldani fogja a Nagy Lajos irodáját. 1760

JÓIRÁSU LEÁNY felvétetik Kontsek Géza céghez. Saját kezűleg irt ajánlatok személyesen adandók át.

Idel pergetésű teljesen érett
 csemege méz
 84 fok cukortartalommal
 1 kiló 2 kor. 60 fill. üveggel együtt.
 Az üvegért 60 fillér vissza.
HUNGÁRIA méhészeti telep
 Debrecen.
 Városi raktár Arany János-u, 2. Földszint 4.

Mielőtt személyi, jelzá-
 log- v. építési
kölesön
 iránt intézkednék,
 kérjen díjtalanul prospektust.
Meller L. Egyed
 Budapest, IX. Lónyal tna 7. szám.
 Telefon-interurban 46-31.

Az
Ott Károly ut.
 cég áruháza
 Kossuth-utca, városháza alatt,
feloszlik.
 A raktáron levő
 ruhaszövetek, delinek, szerbvász-
 nak, napernyők, csipkék, női gal-
 lérok és övek, férfi-ingek és
 nyakkendők és kézimunka hoz-
 závalók
nagy árleszállítással
 lesznek elárusítva.

Eladó
 2 darab 3 éves szuka agár és 2 darab 2
 éves, egyik him, a másik szuka agár,
 mind a négy bevezetve sziki nyulakon
 az agarászatba és igen jól mennek. Van
 továbbá egy him és egy nőtény 4 hóna-
 pos kölyök agár,
 csupán tenyésztés felhagyás miatt eladó
 Tudakozódhatni
Istvántelki gazdaságban
 Földesen, Hajdumegye.

Költözködések
 és egyéb
 szállításokat elvállal
Csengeri Károly
 Hatvan-utca 53. szám.

Donogán és Somossy
 Debrecen, kistemplombazár.
 Menyasszonyi kelengye.
 Szőnyeg- és divataruház.
Fürdőköpenyek, uszóruhák
 Gyapju- és plüsch
utazó plaidek
!! Óriási raktára !!

SARG-féle 60
KALODONT
 LEGJOBB
 FILLER FOG-CRÈME

Halmágyi
Sámuel
 női divat-áruházában,
 Debrecen,
 Piac-u., főpostával szembe.
 Idény előre haladottsága és tulhalmo-
 zott raktár miatt nagy

Occasio eladást
 rendez
folyó hó 11-től 30-ig.
 Utazó aljak . . . . . frt. 3.50 tól
 Utazó costumök . . . . . 9.25 "
 Pongyolák . . . . . 5.— "
 Batiszt bluzok . . . . . 3.75 "
 Vászón ruhák . . . . . 12.— "
 Uti felöltők . . . . . 5.— "
 Utazó gallérok . . . . . 6.— "
 Selyem blousok . . . . . 5.— "
Rendkívül olcsó Occasio árak!

EGYÉVES ÖNKÉNTES URÁK!
 bármely fegyvernemhez,
 szabályszerűen és elegánsan
 szereltetnek fel;
Prelovsky András
 katonai és polgári szabó üzletében
Debreczen, Kossuth-utca 4. szám.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szóig 40 fill., minden további szó 4 fill., vastagabb betűvel nyomtatott szó 8 fill.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

LEVELEZÉS.

MEGNŐSÜLNÉK, 24 éves, izr., intelligens kereskedő segéd vagyok. Levelek teljes címmel „Szablonci” post restante Nyiregyháza.

R. jellegre levél van a kiadóba.

HÖLGYEIM! Én egy 30 éves, intelligens, szolid, előkelő iparos vagyok, önállóítani óhajtom magamat, ismeretség hiányában ez uton szeretnék komolyan, házasság céljából megismerkedni egy intelligens, művelt, magas, széke polgár leánnyal, kinek 5-6000 koronája van, leveleket kérem „Szegény, de becsületos” jellege alatt a kiadóba küldeni. 9409

AJÁNLAT.

A DEBRECENI TRÁGYAGYÁR trágya megrendeléseket már most elfogad. Képviselek kerestetnek. Debrecen, Sas utca 3. 9400

EGY csinosan butorozott szoba kiadó, ugyanott bent étkezésre jó házi koszt kapható. Szent-Anna utca 58. sz. 8733

KEZI és láda bőröndök (kofferek), utóbbiakban könnyűre kikészített tűzmentesek is. — Markbreit bőröndgyárban Hatvan utca 5, Nagytemplom közelében. Javítások elfogadtatnak. 9244

Tetőcserep a legjobb és legerősebb, többféle nagyságban és kivitelben legolcsóbban Fülöp műszerkereskedőnél Homokkert-utca 121.

FÉRFI, női- és gyermek harisnyák nagy választékban, harisnyafejelés, színes és fehér himzés vállalat. Füstös Dezső előnyomda és női kézimunka üzletében Piac-utca 12. 8144

HARISNYAKÖTO IPAR VÁLLALAT. Harisnyák kötése és fejelése felvállaltatik Benyáts Emilnél Debrecen, Tisza palota. 9118

ANGOL zefir bluzok mérték után és a raktári divatosbluzok, kötények és nyári szoknyák nagy választékban jutányosan beszerezhetők Márton Gyula rövid áru üzletében Főter 9. Bika-szálloda mellett. Harisnya kötést és fejelést elvállal.

TISZTESEGES házi leány gyermekek mellé ajánlkozik, értekezhetni vele vasárnap Simonyi-ut 10. 9392

KERESLET.

EGY szakképzett kovács segéd éves állásra azonnal felvétetik Lacka Lászlónál Bethlen-utca 48. 9367

TURUL cipőgyár főraktárába egy segéd, ki kirakat rendező is felvétetik. 9401

KERESEK oly asztalos segédet, a ki a temetkezési intézetbeni teendőket jól végzi, állandó állás biztosítva. Cim a kiadóba. 9381

SZAKKÉPZETT vincellér azonnali belépésre kerestetik. Cim a kiadóba. 9403

JO házból való középkorú nő, gyermektelen házaspárhoz házvezetőnőnek kerestetik. Cim a kiadóba. 9404

HÁZVEZETŐNŐ, csinos, fiatal, tiszta, azonnali belépésre kerestetik egy özvegy emberhez. Cim a kiadóba. 9390

IFJ. ERCSEY Károly fűszer és csemege kereskedésében a collégium mellett, jó családból való fiú tanulónak felvétetik. 9406

ÜGYES fűszerkereskedő segéd azonnal felvétetik. Cim a kiadóba. 9410

EGY fodrász segéd azonnali belépésre vagy kisegítőnek kerestetik. Csapó-u. 17. 9407

EGY ügyes fiú bolti szolgának, 14-16 éves, azonnal felvétetik Blattner Gyula épületüvegésnél Főter 69. sz. Megyeházzal szembe 9411

BUTOROZOTT, külön bejaratu szoba, okvetlen világos, kerestetik a nagytemplomtól nem messze. Ajánlatok a kiadóba kéretnek „Tisztelevél” jellegre. 9409

ELADÁS.

ELADO ház Széchenyikert 8., szép gyümölcsös és konyhakertszettel, betegség miatt sürgősen eladó. Gyárnak is alkalmas nagy hely.

BIZTOS MEGELHETÉS! Szerény igényű, o.s.a. ládnak igen megfelelő fűszerüzlet Atilla-ter 2. szám alatt eladó. 9393

ELADO HÁZ. József kir. hg. utca 60. sz. ház eladó. Két szoba-konyha ugyanott kiadó 9294

HOMOKKERT I. járás, szálló és ház vasúthoz közel eladó. Cim a kiadóban. 9202

JUTÁNYOS áron eladó egy hold föld, részben beültetett nemes faj szőlővel, az ungvári telepen, értekezhetni Késes-utca 61. sz. 9396

KÉT drb. szürke, kitünően futó figuris kocsiló, egyik arabsi, másik lipicsii faj, va'amin egy félfedeles, egy elegáns női hajtó kocsiernyővel, egy drb. uri hajtó kocsit, valamint egy elegáns könnyű orosz szán jutányos áron eladó. Nyiregyházán Kállai utca 52. sz. alatt. 9405

KANDIA-UTCA 13. és Gyöngyvirág-utca 19. ház eladó Kölcsönsegélyző főpénztárosnál 9413

CSAPÓ-UTCA 79. sz. ház eladó vagy kiadó, a Kölcsönsegélyzőben. 9412

FIGYELEM! FIGYELEM!

Villamos világitást,

erőátvitelt, telefonok, villámhárítók, villamoscsengők berendezését, javítását, évi jókarban tartását úgy helyben mint vidéken legjutányosabban eszközöl

Földvári L.

debreceni első elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat Kossuth-utca 1. szám az udvarban. — Villamos felszerelési cikkek, műszerek, kerékpárok és alkatrészei legolcsóbb bevásárlási forrása. — Képes árjegyzék ingyen. Telefon 168. sz.

Nállam megrendelt villamos világitást és erőátviteltől csatlakozó vezetékét is rendezek be.

Nagy Lajos

irodájából Csapó utca 13. szám.

Eladó 600 négyszögöl termő szőlő és gyümölcsös a sármsoni kertben az első járáson. Igen gondozott és jó karban tevő termő szőlő, a Veress István tulajdona. Ára mindössze 550 forint. 1758

Legjobb órák,

legszebb ékszerek

szolid árban jótállással

Kurián Gyula műórás

Debrecen, Piac-utca 42. szám.

Ha pénzt

áldozza

nyomtatványra!!

ha célszerű, izléses

JÓ MUNKÁT

kíván, — hívja telefonon

106. számot,

azonnal jelentkezni fog

MIHÁLY SÁMUEL

könyvnyomdája és papirkereskedése

Piac-utca 30. szám

LÁSZLÓ ZSIGMOND

ÁLLATORVOSI

RENDELŐ-IRODÁJA

nagy es kis állatok részére Csapó-u. 30.

Telefon 558 sz.

7061—1908. tkv. sz.

Hirdetmény.

Vámospécs község telekkönyve birtokszabályozás következtében átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, melyek az 1886 XXIX az 1889 XXXVIII. s az 1891 XVI t.-cikk a tényleges birtokos tulajdonjogának a bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t.-cikkben szabályozott eljárás a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatott.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1., hogy mindazok, kik az 1886: XXIX. 15. és 17. §-ai alapján, — ideértve e §-oknak az 1889: XXXVIII. t.-c. 5. és 6. §-aiban és az 1891: XVI. t.-c. 15. §-a a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889: XXXVIII. t.-cikk 7. §-a és az 1891: XVI. t.-c. 15. §-a b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886: XXIX. t.-c. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési kereseteket 6 hónap alatt, vagyis 1909. évi február hó 3-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen ezen meg nem hosszabítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2., hogy mindazok, a kik az 1886: XXIX. t.-c. 16. és 18. §-ainak eseteiben, ideértve az utóbbi §-nak az 1889: XXXVIII. t.-c. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is, — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánók, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1909. évi február hó 3-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen ezen meg nem hosszabítható záros határidő eltelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog.

3., hogy mindazok, a kik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által nem különben azok, a kik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1892. XXIX. t.-c. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogukat bármely irányban sértve vélik, — ideértve azokat is, a kik a tulajdonjog arányának az 1889: XXXVIII. t.-c. 16. §-a alapján történt bejegyzést sérelmesnek találják, — e tekintetben felszólamlásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz 6 hónap alatt vagyis 1909. évi február hó 3-ik napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen ezen meg nem hosszabítható záros határidő eltelte után az átalakításakor közbejött téves bevezetésből származó bármilyen igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszerű másolatokat is csatoltak vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Debrecen, 1908. július hó 15-én
A kir. törvényszék tkvi hatósága.

Bolváry,

kir. tiszteletbíró.